

RAHVAKUNSTI- JA KÄSITÖÖMEISTER KERAAMIKA ALAL II TASEME KUTSEEKSAAMI JUHEND

Kutseeksami eesmärk on kutsekvalifikatsiooni taotleja teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavuse tõendamine vastavalt rahvakunsti- ja käsitöömeister keraamika alal II kutsestandardile.

II taseme kutseksam on mõeldud kutsekoolide käsitööerialade õpilastele ja käsitööharrastajatele (edaspidi: Taotleja), kes suhtuvad rahvakunstipärandisse respekti ja huviga ning tunnevad ja järgivad käsitöömeistri kutse-eetika põhimõtteid. Kutseksam on vabatahtlik ja toimub tunnustatud kutseeksamikeskuses.

Taotleja esitab neli nädalat enne kutseeksamit ERKL-le nõutava dokumentatsiooni (vt kutsekvalifikatsioonide tõendamise ja omistamise kord, osa IV, punkt 3), eelnevalt valmistatud 1-2 keraamilist eset ja 2 mappi:

- endavalmistatud tööde mapi (A4), mis sisaldab vähemalt nelja keraamilise eseme fotosid (üldvaade ja detail), tehnilisi kirjeldusi ning tegija- või ka juhendajapoolset kommentaari esitatud tööde kohta. Tööd peavad olema valminud viimase paari aasta jooksul. Juhendatud tööde puhul lisada juhendaja nimi, iseseisvate tööde puhul lisada märge „Iseseisev töö“. Analooide puhul viidata kasutatud juhend- või allikmaterjalile (muuseumifond, meetodiline kogu, ajakirjandus jne.)
- Eesti rahvakunsti ainelise mapi (A4), mis sisaldab pildimaterjali (eskiisid, fotod) ja kirjutisi autorit inspireerinud teemadel pärimuse vallas – olgu see siis elav kontakt kohaliku käsitöömeistriga, muuseumikülastusel silma jäänud ese või lemmiktehnika võimalusi illustreeriv materjal. Rahvakunsti mapi koostamine seostub iseseisva tööga muuseumis, meistrite juures. Hästi koostatud mapp tunnistab taotleja oskust näha ja väärtustada pärandit ning suhestuda traditsioonidega.

Kutseeksami läbiviimiseks moodustab kutsekomisjon vähemalt 3-liikmelise spetsialistidest koosneva kutseksamikomisjoni (edaspidi eksamikomisjon), kes koostöös kutsekomisjoniga vaatab läbi esitatud dokumendid ja materjalid ning nende alusel otsustab eksamile pääsejad.

K u i d a s

Kutseksam koosneb neljast etapist:

- I Eelnevalt esitatud keraamiliste esemete ja mappide hindamine
- II Teooriaküsimused
- III Proovitöö
- IV Vestlus

I Eelnevalt esitatud keraamiliste esemete ja mappide hindamine

Kutseeksami esimene etapp sisaldab eelnevalt esitatud keraamilistele esemetele ja mappidele hinnangu andmist. Hinnangu andmine toimub tabelis toodud hindamiskriteeriumide alusel:

Keraamiliste esemete ja tööde mapi hindamine

Tööjoonise ja praktiliste tööde hinnatavad näitajad	Hinnang
Töö tehnoloogiline õigsus	vastab/ei vasta
Esemest lähtuvate materjalide ja töövahendite sobivus	vastab/ei vasta
Kompositsiooniline ülesehitus	vastab/ei vasta
Viimistlus ja kvaliteet	vastab/ei vasta
Eseme funktsionaalsus	vastab/ei vasta

Eesti rahvakunsti ainelise mapi hindamine

Hinnatavad näitajad	Hinnang
Eesti rahvakunstist lähtumine	vastab/ei vasta
Korrektus	vastab/ei vasta

Kutseeksami jätkamiseks on vajalik saavutada kõigi esitatud keraamiliste esemete ja mappide hinnatavate näitajate osas positiivne koondhinnang.

II Teooriaküsimused

1. keraamika ajalugu
2. keraamika valmistamise tehnikad
3. keraamiliste esemete defektide analüüs
4. keraamika toorained ja materjalid
5. ahju pakkimine ja põletamine
6. ressursside säästlik ja ratsionaalne kasutamine
7. kutse-eetika
8. tööohutus
9. majanduse põhimõisted

Küsimused on koostatud II-V taseme keraamiku kutsestandardi põhioskuste ja –teadmiste ning mõnede üldoskuste ja -teadmiste alusel. Taotleja õppematerjaliks on lisatud soovitatud kirjandus

Soovitatav kirjandus: Leo Rohlin „Keraamika käsiraamat”

III Proovitöö

Taotleja valib **etteantud kavandist** lähtuvalt materjalid ja töövahendid, valmistab ette savimassi, treib keraamilise õonesvormi etteantud mõõtude järgi ja modelleerib sellele sanga(d).

Proovitööd hindab eksamikomisjon tabelis toodud hindamiskriteeriumite kohaselt:

Hinnatavad näitajad	Hinnang
Tööjuhendi kasutamise oskus	vastab/ei vasta
Töö tehnoloogiline õigsus	vastab/ei vasta
Materjali ja töövahendite valik tööülesandest lähtuvalt	vastab/ei vasta
Värvilahendus glasuuriproovide abil	vastab/ei vasta
Töökultuur	vastab/ei vasta
Tööohutus	vastab/ei vasta

Proovitöö tegemiseks on aega 90 minutit.

Proovitöö loetakse sooritatuks juhul, kui kõik hinnatavad näitajad on positiivsed. Tööohutusreeglite mittejärgimise korral on eksamikomisjonil õigus proovitöö sooritamise katkestada.

Märkus: Eksami sooritamise kohas on proovitöö sooritamiseks taotleja käsutuses põhilised töövahendid ja materjalid. Lubatud on kaasa võtta oma töövahendeid.

IV Vestlus

Vestlus, mappide ja 1-2 keraamilise eseme tutvustamine.

Täpsustavad küsimused teoriaküsimuste, mappide, proovitöö ja keraamiliste esemete kohta.

Kutseksam on tulemuslik kõigi eksamietappide positiivse sooritamise korral.

Juhul, kui kutsetunnistuse taotlejal teoriaküsimustele vastamine või proovitöö ebaõnnestus, võib ta korduseksami sooritada kas teoriaküsimuste või proovitöö osas ühe aasta jooksul.

Kordussooritus maksab 50% kutseksami täishinnast.